

TRŽIŠKI TEKSTILEC

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Zborovanje ob X. kongresu ZKJ

V sredo, 29. maja se je naš kolektiv zbral na zborovanju pred upravnim poslopijem, kjer je o pomenu X. kongresa ZKJ govoril sekretar OO ZKS BPT Viktor Svab. Z zborovanja je bilo X. kongresu poslano tudi pozdravno pismo. Viktor Svab je v svojem govoru dejal:

Tovarišice in tovariši!
Današnje zborovanje naše delovnega kolektiva je samo še en dokaz več, kako velikega pomena za nas vse je zasedanje X. kongresa ZKJ, ki se te dni vrši v Beogradu. Občani mesta Tržiča smo ta pomemben dogodek proslavili z otvoritvijo razstave, ki nosi naslov »Tržič med kongresoma ZKJ«. Proslavljanju so se pridružili delovni ljudje širom naše domovine z eno samo željo, da delo kongresa poteka čim uspešneje in nam vsem jugoslovanskim narodom in narodnostim nakaže novih smeri in poti pri izgradnji naše samoupravne socialistične skupnosti.

da bodo kos vsem nalogam pri našem nadaljnjem razvoju v OZD, krajevni skupnosti in skupščini. Še bolj pa se moramo približati našemu delavcu in videti v kakšnih pogojih in težavah dela in živi. Naša stalna skrb mora ostati vprašanje nagrajevanja, stanovanjska problematika, izobraževanje in objekti za oddih delavcev. Izboljšati moramo odnos do dela samoupravnih organov v podjetju in jim nuditi vsestransko pomoč in oporo pri njihovem uveljavljanju v delovnih enotah. To je naloga nas vseh, če hočemo, da bomo na tem področju naredili korak naprej. Vse več se bomo mo-

kor tudi vsem negativnim pojavom, ki se porajajo znotraj naše domovine in skušajo zavirati naš nadaljnji razvoj, napredek in stabilizacijo. Smo na pravi poti, da si izgradimo trdne in čvrste temelje za naš nadaljnji razvoj, za kar so nam garant novosprejeta USTAVA in kongresni dokumenti ter ponovna izvolitev JOSIPA BROZA-TITA za predsednika SFRJ brez omejitve mandata. To dokazujejo številne čestitke ob izvolitvi in njegovemu 82. rojstnemu dnevu.

Ne moremo nemo mimo dogodkov in zahtev italijanske vlade z noto z dne 11. marca tega leta, v kateri kažejo apetite za bivšo cono B — Koprsko in Bujšcino ter jih vključujejo kot del italijanskega ozemlja. S tem želijo reakcionarni krogi še zaostri tržaško vprašanje, za katerega smatramo, da je bilo obojestransko zadovoljivo rešeno.

Številna protestna zborovanja širom Jugoslavije so znova potrdila naše bratstvo in enotnost, složnost in odločnost, da nikomur ne odstopimo niti pedi naše zemlje. Tujega nočemo — svojega ne damo! Vsa naša podpora velja tudi slovenskim narodnostnim skupnostim, ki živijo v Avstriji in Italiji. Ustavna določila nas po drugi strani zavezujejo o enakopravnem položaju italijanske narodnostne skupnosti pri nas.

Upamo, da bosta zmagala razum in razsodnost ter, da se ne bodo ponovili dogodki iz leta 1953, kot je dejal tovariš TITO — »ki so nas privedli skoraj na rob spopada«.

Jugoslovanska politika neuvrčenosti je samo še en dokaz, da hočemo živeti v slogi in miru ter nadaljevati z izgradnjo našega političnega in gospodarskega sistema za lepši jutrišnji dan naše mlade generacije, ki bo znala ceniti pridobitve narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije. Odločno bomo stali po robu vsem pritiskom, ki se pojavljajo od zunaj in skušajo zmanjšati ugled Jugoslavije v svetu, ka-

Zahvala

Centralni komite ZK Slovenije se vam v imenu VII. kongresa ZK Slovenije in novo izvoljenih organov iskreno zahvaljuje za pozdravni oziroma čestitko, ki ste jo poslali kongresu v dneh njegovega zasedanja.

Vaše besede so bile močna spodbuda kongresu in zavezujejo novo vodstvo Zveze komunistov Slovenije. Prepričani smo, da se bomo skupaj bojevali za uresničitev stališč in sklepov kongresa. Novo izvoljeni organi si bodo posebej prizadevali, da bi opravičili zaupanje, ki ste ga izrazili z vašim pozdravom VII. kongresu Zveze komunistov Slovenije.

Tovariški pozdrav!

Ljubljana, 18. aprila 1974

Predsednik
centralnega komiteja ZKS
France Popit

Delovni kolektiv
OZD BPT Tržič

Za nami je VII. kongres ZK Slovenije, ki nas vse delavce — še posebno pa komuniste zavezuje, da se dosledno zavzemamo za izvedbo sprejetih stališč in sklepov. X. kongres ZK Jugoslavije bo samo še potrdil nakazano pot — da se moramo dosledno zavzemati za uveljavljanje naših socialističnih samoupravnih odnosov in za razvoj vseh proizvodnih sil, ki so neločljivo povezane z marksistično idejnostjo. Po 21. sej predsedstva ZKJ, pismu tovariša TITA in Izvršnega biroja in 29. seji CK ZK Slovenije; smo smelo in složno stopili v boj proti vsem negativnim pojavom, ki so hromili naš nadaljnji razvoj in napredek. Zavedamo se, da bitka še ni dokončno izvojevana in, da se bomo pri našem vsakodnevem delu morali zavzemati za uresničitev sprejetih stališč in partijskih dokumentov v vsakdanjo prakso.

Dobili smo »Novo Ustavo« — s tem pa smo nase prevzeli veliko odgovornost, da delavce in delegate usposobimo,

rali dogovarjati z delavci vseh enot o problemih na proizvodnih sestankih in naj nam ne bo zato žal izgubljenega časa. Zavedajmo se, da le dobro in vsestransko informiran delavec lahko sodeluje pri delu v samoupravnih organih. Želimo, da pride do še aktivnejšega vključevanja delavcev in strokovnjakov v samoupravne organe in družbeno politične organizacije.

Skrbeti moramo za naš jutri s tem, da vlagamo sredstva za modernizacijo proizvodnje in povečanje kapaci-

Dan borca Dan vstaje

Noč bila je težka in brez sna.
Težka pot omahujočega.

Dan! Zablislilo se je od vrh
neba,

v kotih je izginila tema.

Črna misel le je v dnu srca,
ena misel: Nočem biti hlapec!

Odločen vstal sem in

vzravnal

Zarja se razlila je čez plan,
rdeče zagorele so planine;

In z zarjo v borbo šel je —
partizan.

Ob 4. in 22. juliju iskreno
čestitajo samoupravni organi,
družbeno - politične
organizacije in uredništvo

Visoko priznanje naši sindikalni organizaciji

Zveza sindikatov Slovenije je letos prvič podelila zlati znak kot priznanje za večletno in učinkovito delovanje osnovnih sindikalnih organizacij pri uresničevanju interesov članstva. Po sklepu 4. konference Zveze sindikatov ter na podlagi določil pravilnika republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o podeljevanju zlatega znaka sindikatov je odbor za podelitev zlatega znaka sklenil, da se v letošnjem letu znak podeli petim sindikalnim organizacijam in štiridesetim sindikalnim delavcem. Zlati znak sindikatov Slovenije so prejele naslednje sindikalne organizacije:

- sindikalna organizacija Železarnice Jesenice
- sindikalna organizacija TZ Litostraj
- sindikalna organizacija tovarne avtoelektričnih izdelkov Iskra iz Nove Gorice
- osnovna organizacija sindikata JŽ podjetja za popravljanje voz Ptuj
- sindikalna organizacija Bombažne predilnice in tkalnice Tržič.

Podelitev zlatih znakov je bila 3. junija v klubu poslancev v Ljubljani. V uvodni besedi je predsednik republiškega sveta ZSS inž. Janez Barbarič pozdravil navzoče nagrajence in goste ter spregovoril o merilih, po katerih je bilo to priznanje razdeljeno ter prebral sklep o podelitvi. Temu je sledila svečana podelitev značk in pismenih priznanj. Odličje za našo sindikalno organizacijo je prevzel dolgoletni sindikalni delavec in predsednik sindikata BPT tov. Danilo Roblek.

Ob priliki podelitve priznanj je bila izdana tudi posebna brošura, v kateri je v uvodu zapisano, kakšen družbeni pomen ima podeljevanje zlatega znaka, ki se bo odslej podeljeval vsako leto ob delavskem prazniku — prvem maju.

V brušuri je objavljen tudi celotni sklep o podelitvi znaka ter seveda utemeljitve za organizacije in posameznike, ki so v letošnjem letu to visoko priznanje prejeli.

V obrazložitvi za našo sindikalno organizacijo je navedeno:

V sindikalno organizacijo Bombažne predilnice in tkalnice Tržič je včlanjenih 1332 članov, organizirana je v šestih osnovnih organizacijah sindikata, ki se povezuje v konferenco osnovnih organizacij na nivoju podjetja.

Sindikalna organizacija ima velike zasluge za razvejano in organizirano samoupravno strukturo v podjetju ter za uveljavljanje samoupravnih odnosov. V organe samoupravljanja je vključenih 398 članov sindikata. V kolektivu z veliko skrbjo zagotavljajo pravočasno in čim popolnejšo informiranost delavcev, izdajajo svoje glasilo, 35 članov prejema tudi Delavsko enotnost, organizirano naročajo knjige Prešernove družbe in omogočajo svojim članom izredno ceneno nabavo vstopnic za gledališke predstave. Sindikalna organizacija je dosegla pomembne uspehe za ukinitve nočnega dela žena in mladine, vzpodbuja uvajanje nove tehnologije in boljšo organizacijo proizvodnje. Na pobudo sindikata so sprejeli normative o podeljevanju nagrad, pohval in priznanj racionalizatorjem in novatorjem, ustvarjalne napotke in

predloge pa so oblikovali tudi ob uveljavljanju meril za delitev dohodka in OD.

Sindikalna organizacija ima velike zasluge za urejeno in ceneno prehrano delavcev med delom, med vsemi tržiški podjetji pa so tudi najboljše uredili stanovanjska vprašanja delavcev. Imajo svoj počitniški dom, po sprejetih merilih pa omogočajo potrebnim članom sindikata tudi brezplačno letovanje. Jeseni leta 1973 so organizirali in materialno omogočili svojim članom nabavo ozimnice s posojili, 89 članom pa brezplačno. Sindikalna organizacija tržiške bombažne predilnice in tkalnice je pobudnik letnih in zimskih športnih iger — TEKSTILIAD, ki poteka že dvajset let. Člani te organizacije so si priborili v trajno last že dva prehodna pokala.

Sindikalna organizacija ima lasten socialni sklad, s pomočjo katerega podeljuje po potrebi brezobrestna posojila članom sindikata, dodeljuje podporo itd. Redno obiskujejo tudi svoje bolne člane. Vrsto let že obiskujejo tudi svoje upokojece, zlasti tiste, ki so starejši od 80 let. Upokojece imajo tudi svojo posebno rubriko v tovarniškem glasilu Tržiški tekstilec.

Sindikalna organizacija ima letno tudi 220—230 krvodajalcev, nekateri so darovali kri že nad petindvajsetkrat. Sindikalna organizacija je dosegla vidne uspehe tudi v pripravah na splošni ljudski odpor. Njihove gasilske desetine in enote prve pomoči dosega že nekaj let prva mesta na področjih ali republiških tekmovanjih. Na pobudo sindikalne organizacije so vsi zaposleni prejeli brezplačno »komplet za osebno zaščito«. Vseh organiziranih akcij ali seminarjev se udeležujejo v polnem številu.

To je kratek opis dejavnosti v grobem, vemo pa, da je odigral naš sindikat pomembno vlogo tudi na raznih drugih področjih. Vse pa seveda kaže, da so naši sindikalni delavci res storili vse kar je bilo v njihovi moči pri uresničevanju interesov svojega članstva.

Visoko priznaje, ki ga je naša sindikalna organizacija prejela je v prvi vrsti dokaz o veliki aktivnosti v preteklih obdobjih, po drugi strani pa

vzpodbuda za delo v naprej. Prepričan sem, da so vsi člani kolektiva, ki so v zadnjih letih delali v sindikalnih vodstvih dobili s tem priznanjem, čeprav ni bilo dodeljeno posameznikom, temveč celotni organizaciji, tudi osebno priznanje.

Ne bi bilo prav, če ob tej priložnosti ne bi izrekli še našega priznanja dolgoletnemu družbeno-političnemu delavcu — predsedniku naše sindikalne organizacije Danilu Robleku, ki je s svojim požrtvovalnim, vestnim in odgovornim delom skupaj z najožjimi sodelavci v sindikatu najbolj zaslužen za to visoko odličje, kajti zavedati se je treba, da brez dobrega vodstva ne bi bilo toliko aktivnosti brez aktivnosti pa tudi zlatega znaka sindikatov ne bi mogli dobiti.

Predsednik republiškega sveta ZSS inž. Janez Barbarič predaja zlati znak sindikatov Danilu Robleku.

Veliko zborovanje delavcev v Trbovljah

Že dalj časa smo v vseh naših delovnih enotah zbirali prijave članov sindikatov za veliko proslavo, ki je bila v soboto 1. junija v Trbovljah ob 50-letnici zgodovinskega spopada slovenskega delavstva s fašističnega ORJUNO. Tedaj je slovenski proletarijat na čelu s trboveljskimi rudarji, pod vodstvom Komunistične partije, skupno z delavskimi obrambnimi četami iz revirjev in Ljubljane, v silovitem spopadu z Organizacijo jugoslovanskih nacionalistov pred rudarskim domom v Trbovljah zadal tej organizaciji odločilni udarec in pomeni zgodovinsko zmago delavstva.

Spopad z ORJUNASI pred delavskim domom v rdečih Trbovljah je široko odjeknil v vsej Jugoslaviji. Ob vsestranski podpori delavskega razreda je pripomogel k likvidaciji fašističnih organizacij strankarske stare Jugoslavije. Ta dogodek zavzema eno najvidnejših mest v zgodovini naše partije in delavskega gibanja v obdobju med obema vojnama. V revolucionarnem vrenju, ki je že takoj po oktobrski socialistični revoluciji zajelo delavske množice pod geslom: »ZA SOCIALISTIČNO JUGOSLAVIJO IN ENAKOPRAVNOST NARODOV« — so slovenski delavci v vseh nastopih proti oboroženim enotam nastopali organizirano. V spopadih z ORJUNASI 1. junija 1924. leta, je tekla kri sredi Trbovelj. Zasavski revirji so med prvimi dokazali svojo moč in prispevali velik delež k reševanju vprašanj tedanje dobe. Zgodovinski dogodek ima v zavesti vsega slovenskega delavstva izredno velik odmev.

V spomin na zgodovinska dejstva praznujejo v mestu

Trbovlje vsako leto na dan 1. junija svoj občinski praznik. Letošnji jubilej 50. obletnice pa je pomenil velik praznik vseh delovnih ljudi Slovenije in širše družbene skupnosti Jugoslavije in Evrope, še posebno pa za borce Španije, ki so tega dne dobili v Trbovljah svoje domovanje. Vsem udeležencem bodo ostale v trajnem spominu revolucionarne besede vodje delegacije Komunistične partije Španije, ki jih je izrekel na veličastni trboveljski proslavi in so odjeknile v širni svet. Sekretar izvršnega komiteja ZKJ tovariš Stane Dolanc je v svojem govoru orisal zgodovinske dogodke prve velike zmage proletariata in naloge delovnih ljudi v sedanjem času, da bi več in bolje delali v izgradnji samoupravnih socialističnih odnosov. Vsi udeleženci bomo ohranili neopazne vtise pri odkritju spominskega obeležja, ko je tov. Popit, predsednik CK ZKS ob taktih številnih godbenikov odkril spomenik spopada delavcev z ORJUNO. To veliko delo je opravil akademski kipar Stojan Batič, rojak borbenih revirjev.

Čeprav nam je izredno slabo vreme v marsičem prekrizalo načrte velike proslave, smo vztrajali na svojem mestu v bližini slavnostne tribune tudi pri izvajanju edinstvenega kulturnega programa, kjer je sodelovalo okrog 700 amaterjev in nekateri znani slovenski umetniki. Sindikalni prapori so napolnili prostor pred Delavskim domom do zadnjega kotička, skupno s praporščaki Združenja borcev.

Jutranje deževje je nekaterim prijavitelcem našega podjetja vzelo pogum, tako

smo od 48 prijavljenih, sodelovali v Trbovljah v nekoliko manjšem številu, to je 34 članov sindikata, med 215 tržičani. S ponosom in zavestjo smo izpolnili delavsko dolžnost.

Zasavski revirji so nudili vsem udeležencem nadvse topli sprejem in so imeli na vseh področjih polne roke dela. Trgovski in gostinski lokali niso mogli po končani proslavi sprejeti velike množice, pa tudi parkirni prostori so bili oddaljeni. Že nekaj minut po 13. uri smo se zbrali ob našem tovarniškem avtobusu za odhod proti Tržiču. Dobre volje ni primanjkovalo. Sele pri Marinku v Naklem smo se ustavili in pogasili žejo, nekateri pa sušili mokra oblačila in čevlje.

Naš vrli šofer Jože pa je seveda imel nekaj več dela s čiščenjem avtobusa. Vrnili smo se čili in zdravi, vsakdo pa je vedel veliko povedati o osrednji slovenski proslavi in priskrbi dobrodošlici, ki so nam jo izrekli rudarji s svojim pozdravom: »SREČNO:!

Valjavec Heda

**Dopisujte
v naše
glasilo!**

Problematika proizvodnje obrata konfekcije

Dobava osnovnega materiala je bila v prvih petih mesecih do neke mere zadovoljiva, pojavljali pa so večji in manjši problemi, tako da je bila potrebna večkratna urgencia. Največkrat so problemi nastajali pri artiklin za rjuhe jogi in artiklu, ki je namenjen za izdelavo kapen, kar se je odražalo z večkratnimi menjavami v šivalnici Hrib. Da bi se vsi ti problemi vsaj delno zmanjšali, bi morali planiranje razširiti na enak čas kot se delajo prodajni plani. Dogovorijo se za tromesečno prodajo, ker pa se vsi artikli ne delajo mesečno, jih planer po zalogi na skladišču razbije na mesečne plane. Zgodi pa se, da gre določen artikel hitro v prodajo, po predvidevanjih pa naj bi se planiral (izdeloval) še le čez dva meseca, zato prodaja zahteva naj to čimprej izgotovimo, mi pa nimamo niti osnovnega materiala, niti potrebne embalaže.

Še večje težave so v zadnjih mesecih pri dobavah pomožnega materiala in embalaže. V večjih primerih to nastopa predvsem pri embalaži iz Gorenjskega tiska in PE vrečk iz Poligalanta. Izgovori za slabo dobavljanje se vrstijo kar po tekočem traku, da niso dobili pravočasno materiala, da so se roki dobav povečali, ker imajo veliko naročila, da so bili stroji v okvari in podobno.

Vse to pa zahteva tudi večje zamenjave na delovnih mestih v naši konfekciji kot tudi v šivalnici Hrib, saj na ta način vsaj delno skušamo omiliti izpad proizvodnje.

Ker prihaja do večjega ozkega grla predvsem pri vezenju otroških artiklov in pri izdelavi blazin z gumbi smo pristopili k pripravi rezervnega stroja za prišivanje gumbov in k preureditvi novih miz za izdelovanje otroških vezenih artiklov. Ravno tako se je doma izdelala posebna priprava za obračanje blazin, ki nam je skrajšala čas pri obračanju.

Izvršitev planskih obveznosti smo v zadnjih petih mesecih realizirali v okviru možnosti, čeravno bi po zagotovilih prodajne službe lahko prodajali še večje količine naših izdelkov. Izkoriščanje samo se giblje med 80 in 90 odst., kar vsekakor ni slabo, medtem ko se sama produktivnost giblje v mejah od 90 do 95 ur/100 enot.

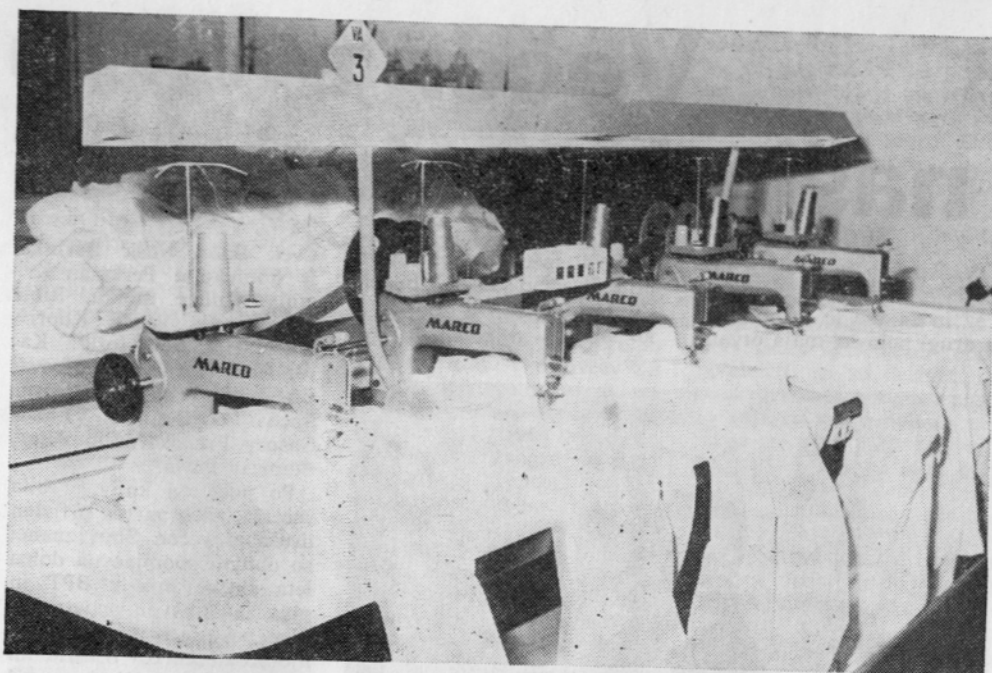
Izostanki delovne sile se iz meseca v mesec spreminjajo, tako da se v petih mesecih giblje 9,9%, pojavlja pa se pomanjkanje delovne sile in to predvsem pri končnih fazah (zlaganje in pakiranje), to pa nam povzroča kopičenje nedovršene zaloge. Da bi pospešili pakiranje in zlaganje

in s tem nadoknadili pomanjkanje delovne sile smo sedaj pričeli pošiljati v šivalnico Hrib artikle, katere nam lahko izgotovijo, to pa povzroča večkratno menjavanje delavk na različna dela, obenem pa zmanjšujemo problem malih zalog za delo v šivalnici Hrib. V mesecu maju so nam k zlaganju priskočile na pomoč tudi adjustirke iz oplemenitilnice.

V zadnjih mesecih prihaja do večje fluktuacije delavk in to predvsem na delovnem mestu zlaganje, pregledovanje in na delovnem mestu čistilka — kunirka. Problem čiščenja v obratu je bil že tako pereč, da je bil skrajni čas zasedbe delovnega mesta.

Obrat ima trenutno skupno s šivalnico Hrib 228 zaposlenih, od tega je povprečno mesečno na normiranih delovnih mestih v Trziču 135, v šivalnici Hrib pa 48 zaposlenih. Povprečni odstotek doseganja norme v obratu se giblje med 117 in 119%. Poleg normiranih pa je mesečno od 10 do 15 ljudi na priučevanju za razne stroje in za razna dela v samem obratu.

Na koncu problematike za pretečenih pet mesecev pa si na kratko ogledimo še problem s strojnimi parkom. Omenil sem, da se pripravljata stroj za prišivanje gumbov,

ker so stalno razni zastoji. Problemi okrog vezenih artiklov so se rešili tako, da smo dve novi garnituri vezilnih avtomatov pripravili našim potrebam, da se na prekomernem uničevanju posebnih klinastih jermenih dela v smislu preureditve samega pogona. Največ zastojev pa je bilo na likalnem stroju in na posameznih strojih za sestavljanje, katere bo treba počasaj zamenjati z novimi. Stroji za sestavljanje v šivalnici Hrib so še starejšega tipa in jih bo treba zamenjati že v bližnji prihodnosti. Ker se potreba po konfekcioniranih plenica in obrobjenih prtihi kaže iz dneva v dan aktualnejša bo nujna nabava tovrstnih strojev.

Proizvodnja	april:		maj:	
	m ²	%	m ²	%
A izvršitev plana:				
v m ²	642.599.—	90,4	720.173,8	110,9
v enotah	37.936,9	94,4	41.417,9	112,9
B izkoriščanje:		88,5		88,1
C produktivnost: ur/100 enot		97,4		84,4
Delovna sila:				
% izostankov:		10,5		13,2
porodniški dopust		2,5		3,8
bolezenski izostanek		3,8		3,1
letni dopust		3,6		5,9
izredni dopust		0,2		—
opravičeni izostanek		0,4		0,4

Ustanovljena je samoupravna stanovanjska skupnost v občini Trzič

V skladu z novo ustavo je bil v začetku tega leta sprejet republiški zakon o samoupravnih stanovanjskih skupnostih (št. 8/74), ki obvezuje delavce v organizacijah združenega dela in občane v krajevnih skupnostih, da ustanovijo v okviru občine samoupravno stanovanjsko skupnost. Namen ustanovitve je organizirano uresničevanje osebnih in skupnih potreb in interesov občanov pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji po načelih vzajemnosti in solidarnosti. Ustanovitelji skupnosti naj bi v ta namen zagotavljali in združevali sredstva za graditev stanovanj, zagotavljali družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, skupno načrtovali razvoj stanovanjskega gospodarstva, odločali o uresničevanju programa tega razvoja ter upravljali s skladom stanovanjskih hiš ter zagotavljali smotno vzdrževanje, obnavljanje in graditev stanovanj in poslovnih prostorov in uresničevali druge skupne interese na področju stanovanjskega gospodarstva.

V Trziču je bil v ta namen formiran poseben iniciativni odbor z nalogo, da opravi vsa potrebna dejanja za ustanovitev, zlasti pa, da sestavi osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SSS v občini Trzič. Osnutek sporazuma je bil dan v javno razpravo dne 9. 5. 1974. Z osnutkom je bil seznanjen tudi Odbor za družbeni standard in kasneje Odbor za gospodarske zadeve, ki je tudi izvolil delegate v SSS. Sporazum je bil sprejet brez bistvenih pripomb. Podpisan je bil 29. 5. 1974.

Samoupravna stanovanjska skupnost bo imela v svojem sestavu dve samoupravni enoti:

a) samoupravno enoto za graditev stanovanj in za gospodarjenje s stanovanjskim skladom

b) samoupravno enoto za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu (dosedanji solidarnostni sklad).

V prvi samoupravni enoti ima naša delovna organizacija 7 svojih delegatov, v drugi pa štiri.

Najvišji organ SSS je skupščina, ki jo sestavlja 34

delegatov, od tega 15 iz prve samoupravne enote in 15 iz druge, štiri delegate pa imajo družbenopolitične organizacije in občinska skupščina. Poleg skupščine se formira še izvršilni odbor skupščine, ki šteje sedem članov, poravnalni svet in eventualni drugi organi, ki jih bo določil statut SSS.

Stanovanjsko podjetje Trzič dobi z ustanovitvijo SSS status strokovne službe te samoupravne skupnosti in se njegova dejavnost financira na enak način odn. iz istih virov kot doslej.

Združena denarna sredstva za stanovanjsko graditev se bodo vlagala pri Ljubljanski banki — PE Trzič, z njimi pa bo upravljala SSS preko svoje skupščine. Ta sredstva bodo služila za posojila delovnim organizacijam in ostalim vlagateljem ter posameznikom za stanovanjsko graditev (za individualno gradnjo in za nakup stanovanj).

Odplačilni pogoji za posojila se bodo določali s posebnimi pogodbami med posameznim ustanoviteljem in samoupravno enoto v okvirih, ki jih določa sporazum.

Tudi medsebojne pravice in obveznosti vlagateljev stanovanj v skupni sklad stanovanjskih hiš in samoupravni stanovanjski skupnosti se bodo natančneje uredile s posebno pogodbo. Tu je zlasti treba poudariti, da kljub vložiti stanovanj v skupen samoupravni stanovanjski sklad stanovanjskih hiš še vedno ostane razpolagalna pravica na stanovanjih organizacij združenega dela (vlagatelju). Sprememba je le v tem, da bo dodeljevanje družbenih stanovanj moralo temeljiti v bodoče na enotnih kriterijih (enoten pravilnik o dodeljevanju stanovanj, ki ga bo sprejela skupščina SSS!).

Od ustanovljene samoupravne stanovanjske skupnosti se upravičeno pričakuje hitrejši razvoj ter smotnejše in enotnejše gospodarjenje na področju stanovanjskega gospodarstva v naši občini. Naša delovna organizacija pa ima seveda interes in željo, da bi k temu prispevali pomemben delež naši člani kolektiva, ki so delegirani v samoupravne organe skupnosti.

Večer z našimi upokojenci

Vsako leto se upokoji precejšnje število naših delavcev in za vse te je običajno v drugi polovici maja organi-

ce Seidl Jože, Klemenc Antonija, Brenčič Marija, Bačnik Cilka; iz oplemenitilnice Perko Marija, Avsenek Štefka,

Cvek Božo, Našič Darinka; iz konfekcije Perkman Kristina, Kuhar Štefka, Ribič Rozalija; iz V. DE Koprivnik Marija, Bevc Jožefa, Kavvar Blaž, Novak Jože, Hrovatič Rudi, Primožič Matevž, Špehar Štefka; iz VI. DE Gašper Francka, Alič Peter, Štamcar Pavla.

Po podelitvi knjig je bila večerja, nato pa res prijeten družabni večer. Stari znanci so obujali spomine na dolga leta službovanja v BPT in prav zanimivo in prijetno je bilo poslušati pripovedovanje posameznikov o različnih dogodkih v podjetju pred mnogimi leti.

Večer z našimi upokojenci je izredno hitro minil, vendar bo vsem, ki so bili prisotni ostal še dolgo v prijetnem spominu. Zahvalam za dolgoletno delo v podjetju in željam za čimveč zdravja in zadovoljstvo se pridružuje tudi uredništvo Tekstilca.

Seidel Jože je bil zaposlen v BPT 28 let.

zirano tovariško srečanje. Letos je bilo tako srečanje v soboto, 1. junija v gostilni pri »Damulneku«, vabljenih pa je bilo 30 upokojevcev (upokojeni od 1. 5. 1973 do 15. 5. 1974). Poleg njih so bili prisotni še predstavniki družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov in uprave podjetja ter obratovodje osnovnih obratov. Po uvodnih besedah Hazima Omeroviča so vsem navzočim spregovorili še glavni direktor tov. Lončar, predsednik SDS tov. Eržen in sekretar OO ZK BPT tov. Svab. Sledila je izročitev spominskih daril v obliki knjig. Te so prejeli: iz predilnice Šoško Alojzija, Srečnik Marija, Škrjanc Francka, Meglič Jernej, Kralj Marija, Štamcar Milka, Kous Milka, Božič Adolf, Smolej Ana; iz tkalni-

Tudi Bačnik Cilka je bila darila zelo vesela.

Iz življenja brigadirjev

PRISPEVEK UDELEŽENCA BRIGADE BORISA ŠINIGOJA

Po prihodu v naselje smo imeli zbor. Razdelili so nam obleke, nakar je bilo kosilo. Po kosilu smo morali pospraviti kulturni dom, v katerem smo spali. Za spanje smo dobili blazine, rjuhe in odeje. Ležišča pa smo si uredili kar po tleh.

Naslednji dan smo imeli prvo konferenco naselja in sestanek ZK. Na sestanku ZK smo izvolili sekretariat v katerega sem bil tudi jaz izvoljen. Skupno z predsedstvom naselja smo izdelali program za našo izmeno.

Prvi delovni dan se nismo posebno trudili, kajti treba se je bilo delu privaditi.

Koprivnik Marija, dolgoletna delavka v tkalnici, prejema darilo.

Novak Jože je dolga leta delal v hidro centrali v Podljubelju.

Ribič Rozalija sprejema spominsko darilo.

gadirje k delu, v kolikor leti niso delali.

Obiskali smo tudi Trbovlje, ki je slavilo 50 letnico zloma ORJUNE. V tej akciji so sodelovali tudi mladinci in mladinke iz pobratenih mest.

Naj zapišem še nekoliko o organizaciji, ki se je imenovala JAGODE.

To je bila najbolj delovna organizacija. Največ je prispevala k izgradnji KOZJANSKEGA pa tudi največ udarniških ur je imela. V to organizacijo sem se vključil tudi jaz.

Vse mladinke in mladince, ki so zaposleni v našem podjetju vabim, da se še v večjem številu odzovejo na podobne akcije. Moji vtisi iz brigade so tako dobri, da se bom take akcije še udeležil, kajti v brigadi se krepi bratstvo in enotnost med narodi.

Perko Marija — 26 let službovanja v BPT.

Eno vprašanje – pet odgovorov

Z novim načinom upravljanja je prišlo do precejšnjih sprememb, ena med njimi je tudi delegatski sistem pri skupnem delavskem svetu. Vsak obrat oz. delovna enota ima v SDS svoje delegate, ki iznašajo na sejah SDS stališča sredine, v kateri delajo. Ker nas je zanimalo, kako delegati informirajo ostale delavce, kako z njimi predelajo materiale ter sprejemajo določena stališča smo zaprosili za razgovor nekatere člane SDS ter jim postavili nekaj vprašanj, ki dajejo odgovor o tem kako ta stvar teče.

V obratu predilnice smo vprašali Slabe Marjana, ki nam je povedal: »Material za SDS preberem, če imam čas se o njem pogovorim z delavkami, če pa material pride prepozno pa žal ni ničesar. Želel bi, da bi bil ves material razobešen na oglasnih deskah. O stališčih se z delavkami pred sejo ne pomenim, ker ni časa, dam pa jim zapisnike ter jim odgovorim na njihove pripombe oz. vpraša-

nja. Material je večkrat nerazumljiv, posebno sedaj, ko smo obravnavali nakup strojev, potem so tu še razni izračuni. Mislim, da bi bilo treba napisati bolj razumljivo in preprosto, da bi bilo mogoče razbrati določen material ne da bi moral človek obvladati vse mogoče tujke. Za boljše obravnavanje materialov predlagam, da bi člani dobili več izvodov, da bi jih lahko dali tudi ostalim delavcem.

Ce mi kdaj katera stvar v materialih ni bila jasna, sem poiskal obrazložitev pri tistih, katerim je to znano. Sicer pa se člani — delegati za SDS iz naše enote sestanemo in pomenimo, če pa nam še kaj ni jasno pa vprašamo obratovodjo. Določene težave pri našem delu so, vendar je treba vedeti, da smo na začetku, sčasoma bo seveda precej boljše.

Naš drugi sogovornik je bil Polajnar Boris iz navijalnice. »Material predelam takoj, ko ga dobim in sicer ga najprej

preberem, preštudiram problematiko, nakar vprašam sodelavce za mnenje in na pod-

lagi teh zavzamem najbolj primerno stališče. Moram pripomniti, da je en izvod materiala premalo, morali bi dobiti več izvodov, da bi jih dobili v roke tudi ostali zainteresirani delavci. Material je sicer vedno pravočasno pripravljen, vendar je sodelovanje delavcev pri obravnavanju tega sorazmerno slabo, ker mnogi niso zainteresirani za to. Kar zadeva razumljivost gradiva za obravnavo je treba poudariti, da je le-to včasih nekoliko preveč nejasno, posebno če gre za investicije ali finančna poročila. V teh primerih moramo iskati tolmačenje pri tistih, ki so bolj »doma« v tem, kajti v nasprotnem primeru je vsako obravnavanje gradiva nemogoče. Naš delegatski sistem je šele na začetku, marsikaj še manjka, da bo tak kot si ga želimo, v prvi vrsti pa bo treba zainteresirati vse člane kolektiva ter jim vzbuditi čut odgovornosti ter željo po sodelovanju.

Kryštufek Marija iz konfekcije pa je povedala naslednje: »Material preberem in če se mi zdi kaj zanimivega ga s sodelavkami pregledamo in se posvetujemo. Treba je omeniti dejstvo, da se delavke za ta način predelave ma-

teriala precej zanimajo, ker je material dovolj zgodaj pripravljen, ga lahko dobro pregledamo in izoblikujemo naša stališča. Zal je včasih gradivo za SDS nerazumljivo in v takih primerih ga ni mogoče dobro predelati, ker zmanjka časa, saj bi bilo potrebno najprej dobiti obrazložitev nejasnosti in šele nato razpravljati o problemu. Naš samoupravni sistem na delegatski osnovi bi bil lahko precej bolj uspešen, če bi bili zainteresirani za samoupravljanje vsi člani kolektiva. Če me katera od sodelavk vpraša, ji vedno odgovorim, rada pa bi doživela to, da bi ostali sami dajali svoje predloge in mnenja in ne, da je treba za vsako stvar spraševati ter mnenja dobesedno »vleči« iz ljudi.

Branko Veselinovič — skupne službe: »Gradivo za SDS

je največkrat zelo obširno in zahtevno, kar otežkoča 100 % obveščeno sodelavcev, ki so me izvolili v SDS. S pripravljenim materialom skušam seznaniti ostale sodelavce, vendar mi je do sedaj to uspelo le pri treh četrtinah sodelavcev. Material jim dam

na vpogled, potem pa ga v prosti debati predelamo in oblikujemo določena mnenja. Problem je tudi v tem, da je zelo težko dobiti naenkrat vse ljudi, kar bi omogočilo bolj kvalitetno predelavo gradiva za SDS. Nejasnosti v dosedanjih materialih ni bilo dosti, če pa je do nejasnosti prišlo, smo se delegati VI. delovne enote na svoji seji posvetovali med seboj. Sistem samoupravljanja je na pravi poti za dosego cilja, toda potrebno bo storiti še marsikaj za boljše kontaktiranje, sodelovanje in informiranje najožjih sodelavcev, kakor tudi celotne delovne skupnosti.

Bukovnik Vanja — oplemenitilnica: »Material, ki ga prejmem, najprej sama predelam, potem pa ga obesim na tablo ter obvestim sodelavce na možnost predelave gradiva in seveda na to, da povedo svoja mnenja. Material je dober, o kakih nerazumljivih stvareh pa se informiran pri vodjih izmene ali obratovodju.

Smatram, da je delegatski sistem v našem samoupravljanju uspešen, vendar moram pripomniti, da bi bil lahko še bolj, če bi bil interes ostalih članov kolektiva za samoupravljanje večji, pa tudi tisti, ki ta interes imajo navadno nimajo toliko časa, da bi lahko obširno gradivo tudi predelali.

Iz odgovorov naših sogovornikov je razvidno, da se delegatski sistem v našem samoupravnem mehanizmu že kar dobro uveljavlja. Člani

SDS, ki prejmejo materiale, predelajo gradivo v okviru svojih možnosti skupaj s sodelavci, ter oblikujejo svoja mnenja, vendar je še veliko stvari, ki jih bo treba urediti, da bo uspeh še večji. Vsi člani kolektiva se bodo morali zavedati, da bo delegat — član SDS lahko uspešno opravljal svojo odgovorno nalogo le pod pogojem, da bo sodelovanje tako kot mora biti; sodelovanje pa bo, če bo zainteresiranost delavcev na zadovoljivi višini. Kar zadeva nejasnosti, ki povzročajo včasih težave, je treba vedeti, da se določene zadeve ne dajo napisati bolj enostavno kot so že, posebno kadar gre za kake finančne zadeve, investicije in podobno. Delegati imajo možnost dobiti dodatne informacije pri vodilnih in vodstvenih delavcih, kar jim

najbrž ne bi vzelo preveč časa, te informacije pa potem lahko posredujejo naprej tudi ostalim članom kolektiva. Verjetno bi bilo dobro, če bi se gradivo za SDS res izdelalo v več izvodih ali pa razdelilo članom SDS, da ga dajo ostalim delavcem. Zavedati se je treba dejstva, da bo mo uspešno upravljali, če bomo o vsem pravočasno, pravično in točno informirani.

Vsekakor je treba ob koncu poudariti, da so delegati izredno resno in z odgovornostjo sprejeli svojo nalogo, ter da se vsi trudijo, da bi svojo delegatsko nalogo čim bolj uspešno opravili, čeprav marsikdo od njih nima takih sodelavcev, ki bi bili pripravljeni sodelovati ter prispevati delež k nadaljnjemu razvoju našega samoupravnega sistema.

Obisk DITT v Dekorativni

Ta obisk je bil eden najzanimivejših, ker smo si ogledali eno izmed tovarn, ki je ozko specializirana; njihov proizvodni program sestavljajo dekorativne (tehnične) tkanine in pliši ter kot posebna dejavnost tudi tapiserije.

Zelo zanimiv je bil ogled ročne tkalnice, kjer imajo ročne statve, na katerih izdelujejo za zahtevnejše kupce posebne vzorce. To pride v poštev predvsem pri izdelavi dekorativnih tkanin za nove hotele, poslovne hiše itd. Pri tem so aktualne tudi tapiserije, ki jih izdelujejo prav tako točno po osnutku, katerega naredi predhodno.

Stroji v pripravljalnici se ne razlikujejo dosti od naših in so specifični za izdelavo njihovih artiklov.

vendar so zaradi prevelikega števila pretrgov osnove oziroma votka in zaradi prevelikega števila strojelomov, število obratov zmanjšali na cca. 150 (praktični obrati).

Ce te statve primerjamo s konvencionalnimi statvami (čolničnimi) za izdelavo pliša firme Güsken in upoštevamo, da imajo te statve 105 obratov/min, vidimo veliko razliko v produkciji.

V slučaju, da vzamemo 100 %-ni izkoristek stroja, je število votkov, pri brezčolnič-

Generalni direktor Dekorativne tov. Rode nam je govoril o njihovem podjetju.

Previjalni stroji za osnovo so Schlafhorstovi — BKN. Votkovni previjalni stroji imajo vsi 24 vreten in to firme Comat. Vsa snovala so saška in to 3 stroji Güsken, en Comat in en Textima.

Zelo velik napredek je opazen v tkalnici, saj imajo že precej brezčolničnih statev in to 2 stroja firme Günne za izdelavo pliša ter precejšnje število brezčolničnih statov SMIT za izdelavo dekorativnih tkanin. Ime SMIT je okrajšava imena italijanske tovarne Societa Macchine per l'Industria Tessile S. p. A. Scio v Milanu, ki spada v industrijsko skupino NUOVO PIGNIONE.

Brezčolnične statve Günne so v poizkusnem obratovanju in so do sedaj pokazale dobre rezultate.

Njihova cena je približno 800.000 din. Teoretično število obratov je okrog 200/min,

nih statvah 9000 votkov/uro/stroj, medtem ko je pri enakih pogojih na konvencionalnih statvah produkcija 6300 votkov/uro/stroj. Produkcija brezčolničnih statov je torej za 43 % večja. To je le groba primerjava, vendar nam da dovolj nazorno sliko v prednosti brezčolničnih statov.

Prednosti brezčolničnih statov v primerjavi s konvencionalnimi statvami, pa so v grobem naslednje:

- so bolj produktivne in ekonomične,
- so v splošnem bolj univerzalne in prilagodljive,
- dajejo v glavnem boljše kvaliteto tkanine,
- so varnejše in delajo manj hrupa,
- pri njih ima človeški faktor manjši vpliv.

Pomanjkljivosti sta v glavnem dve in to:

(Nadaljevanje na 8. strani)

Društvo inženirjev in tehnikov v Pazinu

Naše društvo je za svoje člane organiziralo strokovno ekskurzijo v tekstilno tovarno »Pazinka« v Pazinu. Udeležba na ekskurziji je bila taka kot je običajna, zopet je bila velika večina tistih, ki se redno udeležujejo vseh akcij, ki jih organizira DITT. V »Pazinki« so nas prisrčno sprejeli in še pred ogledom tovarne, (to je proizvodnih obratov) smo imeli razgovor z njihovimi vodilnimi delavci. Opisali so nam razvoj podjetja ter načrte v prihodnosti. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1958 in je imelo le tkal-

tegorijam bodo pri sprejemanju v članstvo v bodoče posvetili več pozornosti. Glede pridobivanja in usposabljanja kadrov so nam povedali, da imajo kar v okviru podjetja srednješolski center za kvalificirane delavce, imajo pa tudi 11 slušateljev Višje tehnične tekstilne šole. Predavanja in izpiti tako za srednji kot za višji strokovni kader so v podjetju, vendar kot nekak oddelek zagrebške srednje oz. višje tekstilne šole. Zato so tudi predavatelji iz teh ustanov. Organizirajo tudi razne intenzivne te-

Pred vhom v podjetje.

nico z ATR tkalskimi stroji Leta 1965 so šli v prvo modernizacijo saj so nabavili 194 Picanol — President tkalskih strojev. Tri leta kasneje so začeli s plastificiranjem zidnih tapet in sicer enobarvnih na platno širine 140 cm, ker pa za trg to ni bil posebno interesanten izdelek so prešli na izdelavo papirnatih plastificiranih tapet v širini 70 cm.

Seveda pa niso ostali samo pri tem, saj je bila v letu 1972 dograjena hala in nabavljeni stroji za teksturiranje in barvanje sintetične ter stroji za izdelavo efektnih sukancev. V letošnjem letu imajo v načrtu investicijo in sicer popolno modernizacijo priprave tkalnice za kar predvidevajo sredstva v višini 13 mil. din, nabavili pa bodo tudi računalnik za obdelavo podatkov.

Podjetje je imelo v letu 1973 22 milijard bruto produkta ter 848 zaposlenih, za letošnje leto pa predvidevajo bruto produkt v višini 47 milijard s 1000 zaposlenimi.

Dodelave tkanin in konfekcioniranja nimajo in po njihovih besedah v to tudi ne bodo šli. Pri vlaganju v investicije sodelujejo tudi z italijanskimi firmami. Delajo v štirih izmenah (torej tudi ob sobotah in nedeljah) in sicer 346 delovnih dni v letu. Ukvarjajo se tudi s problemom nočnega dela žena, fluktuacija pa ni velika (5—7%). Med zaposlenimi je 53—54% nekvalificirane delovne sile in takih z nižjo strokovno izobrazbo. Poprečna starost članov kolektiva je 27 let od vseh zaposlenih pa je 65% žensk. Med zaposlenimi je 7—8% članov ZK, vendar je v tem odstotku malo članov ZK iz neposredne proizvodnje in mladih. Tem dvem ka-

čaje za zaposlene z namenom usposabljanja za razna dela. Na raznih srednjih šolah pa imajo trenutno 30 študentov. Veliko pozornosti posvečajo kadrom — šolanim, organizaciji dela, ter sistemu upravljanja, saj menijo, da je to troje izredne važnosti za uspešno poslovanje podjetja.

Zanimiv podatek je tudi delitev OD. V letošnjem letu planirajo poprečni osebni dohodek v višini 2360 din, s tem, da je minimalni OD 1700 din razpon pa 1 : 3,4 (brez generalnega direktorja).

Dodatek za nočno delo znaša 30% in je določen s samoupravnim sporazumom.

Za prevoze na delo z avtobusom plača 100 din vsak posameznik, ostalo pa podjetje. (Pri nas plačujemo znatno nižji prispevek — do sedaj 20 din, ker so tudi relacije na katerih se vozijo delavci, precej krajše kakor pri njih. — op. pisca). Želja vseh s katerimi smo se pogovarjali je bila, da bi se sodelovanje med našima podjetjema okrepi in razvilo na vseh ravneh, tako v okviru DITT-a, kot tudi v okviru sindikata. (S podjetjem Svilana iz Osjeka imajo že precej časa tesno sodelovanje, velikokrat se srečujejo, izmenjavajo izkušnje itd.

Podjetje ima v svoji sestavi štiri temeljne organizacije združenega dela in sicer TOZD Tekstil, TOZD Sintetika (teksturiranje z barvarno) TOZD efektni sukanec in TOZD tapete. Strojni park razen tkalnice je v glavnem italijanski in francoski. Poleg že omenjenih Picanol tkalskih strojev in starih strojev v pripravi tkalnice imajo za teksturiranje stroje firme Aret, za barvanje stroje firme Barryquant, za efektne sukanke pa stroje firme Cog-

natex. Videli smo tudi najmodernejši pletilni stroj švedske izdelave, ki je avtomatiziran, elektronsko opremljen in visoko produktiven.

Delovni pogoji v pripravljalnici in tkalnici so slabši kot pri nas, vsaj kar zadeva same klimatske pogoje. Lahko pa rečemo, da je del podjetja eno samo delovišče, kjer se gradijo nove zgradbe in montirajo novi stroji.

Po res temeljitem ogledu z izčrpnim razlago vodilnih smo si lahko ustvarili pravo sliko o tem podjetju, ki se izredno hitro razvija in uspešno posluje.

Spoznali smo, da lahko tudi mlad kolektiv zelo uspešno gospodari s sredstvi, ki so mu zaupana v upravljanje ter z elastičnimi poslovnimi odločitvami iz leta v leto ustvarja večji dohodek, ki je pogoj za investiranje v nov strojni park in tehnologijo, kar pa je zopet pogoj za boljši poslovni uspeh.

Seminar o samoupravnih delav. kontrolah

V okviru Delavske univerze Tomo Brejc iz Kranja je bil 24. in 25. maja v Predvoru seminar o samoupravnih delavski kontrolah. Z ozirom na pomembnost te teme so se seminarja udeležili tudi člani našega odbora za samoupravno delavsko kontrolo.

Seminar je potekal tako, da so bila na programu najprej predavanja, tem pa je sledila razprava. Prvi dan seminarja so bile obdelane sledeče teme:

1. samoupravna delavska kontrola kot pogoj učinkovitosti samoupravljanja,
2. družbeno ekonomski sistem in gospodarjenje z družbenimi sredstvi,
3. sodelovanje med samoupravno delavsko kontrolo in službo družbenega knjigovodstva.

Naslednji dan je bilo najprej predavanje o urejanju medsebojnih razmerij delavcev, sledilo je predavanje o organizaciji samoupravljanja, na koncu pa še obrazložitev poslovnika za delo odborov samoupravne delavske kontrole. Po posameznih predavanjih so sledile živahne razprave, kar je pokazalo da je interes udeležencev pridobiti čim več znanja, zelo velik. Razumljivo je, da je bilo za večino udeležencev skoraj vse kar so na seminarju slišali več ali manj novo, zato ni nič čudnega, če so imeli predavatelji poleg res kvalitativnih predavanj še zelo veliko dodatnih informacij in odgovorov na vprašanja seminaristov.

Prepričani smo, da so tudi udeleženci iz našega podjetja na tem seminarju marsikaj pridobili, spoznali kje je mesto samoupravni delavski kontrolah in kakšna je njena vloga ter da bo na podlagi spoznaj iz seminarja kmalu tudi delo našega odbora bolj zaživelo.

Strokovna ekskurzija v MTT

Dne 15. junija 1974 je bila po planu izobraževanja za obrat oplemenitilnice organizirana strokovna ekskurzija v MTT. Te se je udeležilo 32 naših članov. Vzrok, da udeležba ni bila večja (zaposlenih je 88 ljudi) je v tem, da je ena izmena delala dopolane in pa veliko število izostankov (bolezni, dopust).

Odhod je bil ob 6. uri zjutraj, nekaj čez sedmo uro pa nas je že pozdravilo sonce na Trojanah, kjer pa ni bilo krovov (na mizah). Vsak izmed nas je raje spil kavico in še nekaj zraven in kmalu za tem nas je šofer Joža že potegnil proti Celju in dalje proti Mariboru, cilju naše ekskurzije.

Znajdemo se pri glavnem vходу v tovarno. Prijazen pozdrav in že smo bili v predilnici. Ogled je trajal okoli 20. minut — tehnični postopek je precej podoben našemu, priprava bombažne mešanice za baterje, nadaljnja obdelava na mikalnikih, videli smo vrsto flajerjev, raztezalk in prstančnih strojev, ki pa po tehnološki plati precej zaostajajo za našimi. Stavba, kjer je tkalnica, je starejšega datuma, tudi strojni park je star pa vendar naredijo precej veliko. Predvsem tkejo tkanine širine 80—90 cm. Uporabljajo pa bombažne, sintetične in svilene preje. Tkalnica je pač tkalnica, ropot, prah in pa malo ljudi, ti pa vestni in pridni. Ogledali smo si tudi škrobilnico, snovanje, in previjalnico. V snovalnici imajo dva načina snovanja, angleškega in saškega. Tudi škrobilnica sama je starejša izvedbe, delo v oddelku je težko in naporno še predvsem zaradi velike vročine.

Ker pa nas, kot apreterce, ne zanima predilnica, tkalnica, se bom podrobneje ustavil bolj v oplemenitilnici.

Celoten obrat je zelo razširjen na posamezne faze tehnološkega procesa. Naj jih naštejemo: priprava, vlaganje, beljenje, izpiranje, sušenje, merceriziranje, na koncu pa barvanje, tiskanje in adjustiranje.

Tu smo videli marsikaj novega. Smojenje je plinsko — obojestransko, stroj pa je iste firme kot naš, samo, da je opremljen s kadjo za razškrbljenje in napravo za odstranjevanje prahu, tako, da je okolica veliko bolj čista kot pri nas. Od tu dalje gre tkanina v belilnico. Belilni stroj ni tako velik kot naš, temveč veliko manjši. Tkanina se beli v pramenu in se tudi tako izpira. Sledi sušenje na razpenjalnem sušilniku, ki ima 6—8 polj. Razen enega so vsi opremljeni z napravami za egaliziranje votka - ORTOMATI. Brzina je občutno manjša kot pri nas. Vsi razpenjalni sušilni stroji so znamke Artos. Zatem sledi mercerizacija. To je kemični postopek obdelave bombažnih tkanin z lugom, da dosežemo predvsem finejši lesk in otip. Sledi izpiranje, sušenje in barvanje ali tiskanje. Na vsakem stroju delajo po trije delavci: 1 vodja ter prvi in drugi pomočnik. Ko pomočnik odide v pokoj je prvi pomočnik vodja, drugi pa postane prvi.

Sama barvarna se sestoji iz barvalnih strojev za barvanje navitkov in barvanje tkanin. Tudi tu je strojni park zastarel. Barvajo v osnovnih spektralnih barvah. Po ogledu barvarne smo šli v tiskarno, ki pa je za nas čisto nekaj novega, ker pri nas tega ne poznamo, smo si vse z velikim zanimanjem ogledovali. Tu so stroji v različnih izvedbah. Tiskajo z navadnim filmskim tiskom s šablonami, na rolo filmskem tisku, kjer je šablona v obliki cevi. Tu smo se tudi najbolj zadrževali, ker je bilo vse tako zelo zanimivo. Samo delo ni naporno, je pa natančno in precizno. Tu je predvsem važno, kako je pripravljena barva (sestavina — barvni odtentki), nanašanje posameznih vzorcev (raport) in kontrola posameznih šablon oz. valjev (odstranjevanje nečistoč z njih).

Na koncu so nas popeljali še v oddelek kontrole in oddelek adjustirnice. Tudi tu ni novjših pridobitev na tem področju. Adjustirni oddelek je večji kot v našem podjetju, v bistvu pa se delo razlikuje od našega po tem, da komadov ne zlagajo tako kot pri nas, ampak jih navijajo na kartonske cevi ali na posebne okvirje. Pri težjih komadih so zaposleni moški.

Ko nas pred vratarjem zopet pozdravi štajersko sonce, se mi vsiljuje samo eno vprašanje. Kako z njihovo razporeditvijo, ki ni najboljše in zahteva veliko transporta, dosežejo take delovne rezultate? Primerjava med njihovo in našo delovno organizacijo kot celoto je kaj preprosta. Vedeti moramo, da je njihova razporeditev obratov in organizacije dela zelo razdrobljena pa vendar ljudje delajo in so zadovoljni.

Mislim, da po tem, kar smo doživeli in videli v tovarni, vsak izmed nas lahko s ponosom reče, o naši tovarni veliko lepega in pohvalnega in tako je bilo tudi vzušje, ki nas je še dolgo spremljalo, ko smo se vračali proti domu v objem naših gora in planin. Ni zaman nastala pesem »Storžič je naše kraljestvo«, se tem hočem reči, da je povsod lepo — doma pa najlepše. Vsekakor pa je treba poudariti, da smo udeleženci ekskurzije videli marsikaj zanimivega in koristnega, lahko smo primerjali, kako so urejene določene stvari pri njih in pri nas ter dobili realno sliko urejenosti in organizacije dela v našem obratu. Mislil, da ne bi bilo slabo, če bi se še kdaj ogledali tudi kaka druga podjetja s podobno proizvodnjo kot je naša, saj pri ogledih obratov lahko vidimo boljše rešitve posameznih problemov ter dobimo nove ideje ter predloge, katere lahko uspešno uporabimo pri svojem delu.

Boštjančič Florjan

Novosti na policah tržiške matične knjižnice

Eric Malpass: **ZJUTRAJ OB SEDMIH**

Prizorišče romana je neka angleška podeželska hiša, v kateri živijo tile »junaki«: upokojeni sodnik Pancecost s svojo naglušno sestro, dve njegovi še neomoženi hčerki ter sin z ženo in sinkom Gaylordom. In prav ta osemletni deček je v hiši malodane glavna osebnost.

Svetlooki fantič ima povsod oči in ušesa in svojem zmeraj kakšno zagode. Pozorno opazuje svet odraslih, a ker ga še ne razume, nanj zanesljivo reagira napačno, kar pomeni — zelo komično.

Malpassov Gaylord je ena izmed najbolj prikupnih otroških figur v sodobni literaturi. Zapleti, katerim botruje živahni prednež, lahko spravimo v smeh tudi najbolj mrkega bralca.

Ladko Korošec: **NA TISTA LEPA POTA**

V knjigi se naš ugledni operni pevec Ladko Korošec vrača »Na tista lepa pota«, ki so ga vodila od otroštva do prvih in pozneje največjih umetniških uspehov tako na domačih kot na tujih opernih odrih. Pevec namreč popelje bralca po strmo se vzpenjajoči poti, ki ga je vodila od sprva skromnih priložnostnih vlog, do likov, ki so mu v zrelejših letih prinesli izjemni sloves v domačih in tujih opernih hišah.

Resda Ladko Korošec ni pisatelj, vendar nenavadno razgibana, živahna in šegava zgodba to odtehta. Dragoce no dopolnilo knjigi predstav-

lja tudi bogato slikovno gradivo.

Daphne du Maurier: **LACNA GORA**

Priljubljena pisateljica Daphne du Maurier je v romanu »Lačna gora« povežala v zgodbo usodo petih generacij družine irskih veleposestnikov in industrialcev, ki jih vseskozi spremlja nesreča. S svojim pripoved-

nim mojstrstvom nas vodi pisateljica skozi pisane preobrate usode, skozi večne menjave človeške radosti in trpljenja, skozi nesrečne ljubezni, neizpolnjena upanja, nepotešena hrepenjenja in zatajevana čustva.

Delo sodi med zvrst takomenovanega družinskega romana, zvrst, ki ima med bralci mnogo privrženecv.

Pojasnilo članom kolektiva

Ker so se v našem kolektivu zaradi nezakonitega postopka delavca postaje milice Jožeta Veldina pojavile različne govorice in ker je želja vodstva našega podjetja, da se o tem kolektivizaciji, nam je v zvezi s tem komandir PM Tržič tov. Anton Kovačič dal naslednje pojasnilo:

Dne 30. 5. 1974 ob 17. uri sem poslal do zgornjega vratarja vaše tovarne delavca naše postaje Jožeta VELDINA, z namenom, da tam vzame osebne podatke od Andrija ČABRAJA in mu naroči, naj se naslednjega dne ob 13. uri zgleda na službeni razgovor pri meni na postaji milice. Veldin pa seveda ni ravnal točno po mojem nalogu, temveč je Čabraja povabil v prostore vašega gasilskega doma, ga tam izpraševal in z njim fizično obračunal, kot to trdi v svoji prijavi sam Čabraja, delno pa to

priznava tudi sam Veldin. Z Veldinom je bil tudi njegov brat Milan Jelen, ki sedaj obiskuje drugi letnik miličniške kadetske šole v Tacnu pri Ljubljani, ki je bil tega dne pri njem v Tržiču na obisku. Za Jelena nisem vedel, da je šel z Veldinom v tovarno, saj če bi to vedel, tega ne bi dovolil.

Zaradi takšnega nezakonitega ravnanja in prekoračitve svojih zakonitih pooblastil, bo naša postaja zoper Veldina in njegovega brata sprožila disciplinski postopek ter dostavila pristojnemu organu pregona prijavo. Veldinovo nezakonito dejanje s Čabrajem, je obravnaval na svojem sestanku tudi kolektiv naše postaje, ki je to obsodil. Prav tako je to obžaloval tudi sam Veldin.

To nezakonito dejanje torej ni storila naša postaja oz. celotni kolektiv naše postaje, temveč je to storil član našega kolektiva Jože Veldin in njegov brat. Zato prosim, da v tem smislu podjetje to tako tudi razume in še naprej, tako kot doslej, sodeluje in pomaga pri odkrivanju kaznivih dejanj ter pri zavarovanju našega samoupravnega socialističnega družbenega reda.

Komandir PM Tržič
Anton Kovačič

Moška gasilska desetina na eni izmed vaj.

Usposabljanje ženske gasilske desetine

Naše gasilke pri spajanju sesalnega voda.

Za letošnje leto si je gasilsko društvo naše delovne organizacije, na pobudo Ob GZ oziroma GZS, ponovno zadalo nalogo, da bo usposobilo žensko gasilsko desetino, s katero bo nastopilo na republiškem tekmovanju v Velenju in na občinskem tekmovanju v Tržiču.

Toda zataknilo se je že na začetku. Desetina, ki je bila ustanovljena lani je razpadla. Ostala je le ena gasilka, rabili pa bi jih najmanj 11. O tem je razpravljala tudi UO društva. Sprejel je sklep, da je treba ponovno poiskati članice kolektiva, ki bi bile pripravljene stopiti v gasilske vrste. Ker sami nismo imeli uspeha, smo za pomoč prosili obratovodje. Ti so iz svojih delovnih enot predlagali po nekaj deklet, ki bi prišle v poštev. 20. maja je bil skupni sestanek obratovodij, predlaganih deklet in vodstva društva. Na tem sestanku smo se dogovorili z 22 dekleti, ki so bile pripravljene postati članice gasilskega društva. Določili smo tudi dneve in čas, ko naj bi se vaje vršile. To so ponedeljek, sredo in petek, ob 12.30 uri. Obratovodje so tudi

tokrat pokazali polno mero razumevanja in dovolili, da bodo dekleta lahko hodila na vaje med delovnim časom. Zato se ob tej priliki obratovodjem zahvaljujemo za njihovo uvidevnost in naklonjenost društvu, saj nam brez njihove pomoči ne bi uspelo ustanoviti ženske gasilske desetine.

Prva vaja je bila 22. maja, en mesec pred republiškim tekmovanjem v Velenju. Na žalost se je polovica deklet premislila in tako sedaj obiskuje vaje le še 13 članic.

Program tekmovanja za ženske desetine v Velenju je sestavljen iz praktične vaje trodelnega napada z motorno brizgalno in prve pomoči, v Tržiču pa bodo dekleta tekmovala samo v trodelnem napadu. V tržiški občini ima žensko desetino le še GD Podlublje.

Praktične vaje z motorno brizgalno vodijo: Bojan Balantič, Stane Oman in Vili Perko, prvo pomoč pa Jelka Zagorc.

Vaje potekajo po načrtu, brez posebnih zapletov.

Dekleta pridno vadijo in upamo, da nas bodo solidno zastopala na tekmovanju v Tržiču in Velenju. Seveda pa na republiškem gasilskem tekmovanju v Velenju od naše ženske desetine ne smemo pričakovati uvrstitve pri vrhu, kajti za to imajo še premalo izkušenj in treninga.

Poleg ženske desetine pridno vadijo tudi moški. Ti bodo v Velenju tekmovali v trodelnem napadu z motorno brizgalno in v taktični vaji, v Tržiču pa poleg trodelnega napada še v vaji s hidrantom.

Tekmovanja v Velenju se bo udeležilo tako veliko število ekip iz cele Slovenije, kot še nikoli doslej. Zelim, da bi se gasilci v tovariškem in športnem duhu pomerili med seboj in da bi se vrnili domov polni takih vtisov, ki jim bodo dajali novih moči in volje do dela.

Obramba in zaščita

V dneh od 27. maja do 1. junija 1974 je bil v Kranju že II. sejem sredstev za obrambo in zaščito, katerega ogled je bil v času, ko še vedno izpopolnjujemo naš sistem splošnega ljudskega odpora, zanimiv za vse občane, zlasti pa za tiste, ki smo dolžni skrbeti, da smo skupno in ob vsakem času pripravljene pomagati ob morebitnih večjih nesrečah oziroma braniti vse dosežke naše revolucije.

Obiskovalec sejma je imel priliko videti dosežke pri razvoju opreme in sredstev protipožarne zaščite, opreme in sredstev za reševanje iz ruševin, sanitetne zaščite, radio-kemično-biološke zaščite, kakor tudi dosežke pri razvoju gasilske tehnike.

Za vse, ki se poklicno ukvarjajo s temi vprašanji, je bil v okviru sejma za celotno jugoslovansko področje organiziran seminar, na katerem so nam posredovali naslednjo problematiko:

— nekatera aktualna vprašanja iz organizacije civilne zaščite,

— civilna zaščita v sistemu ljudske obrambe Jugoslavije,

— načrtno urejanje izgradnje zaklonišč v delovni organizaciji in krajevni skupnosti ter

— praktična uporaba nekaterih sredstev za razkuževa-

nje v slučaju atomsko-kemične in biološke nevarnosti.

Odgovorni (sodelavci) funkcijonarji in strokovni delavci Zveznega sekretariata, ki so nam navedeno snov posredovali, so zagotovili, da bo to področje družbene dejavnosti v najkrajšem času z zakoni enotno in sistemsko urejeno za področje vse Jugoslavije.

Ob ogledu razstavljenih predmetov na sejmju je bilo delovni organizaciji dokaj moč ugotoviti, da smo v naši dobro opremljeni s sredstvi, ki so potrebna za vzgojo in delo na tem področju, kar pa nam seveda nalaga dolžnost, da jih koristimo ter skrbimo za nadaljnje usposobljenje našega prostovoljnega industrijskega gasilskega društva, kakor tudi vseh enot civilne zaščite, da bomo v slučaju potrebe pripravljene posredovati, kar je naša osnovna naloga na tem področju.

Sejem AQUA THERM na Dunaju Na počitnicah

Od 25. do 28. aprila letos je bil na Dunaju sejem Aqua therm, na katerem so razstavljalci različnih firm pokazali najnovejše izdelke tehnike na naslednjih področjih: gretje, zračenje, ohlajevanje, klimatizacija, sanitarna tehnika, priprava vode, tehnika savne in bazenov, razporeditev in ureditev za zaščito okolice, črpalke, regulacije, izolacije, notranja ureditev in pribor za delavce.

V današnjem času je problem onesnaženosti rek z industrijskimi odpadnimi vodami in komunalnimi odpadnimi vodami vedno bolj problematičen. Nemalokrat se namreč zgodi, da odpadne vode tako zastrupijo reko, da se v njej ne more več vršiti samodejno biološko čiščenje, kar ima za posledico uničenje flore in favne v reki. Biološko čiščenje nekaterih ind. odpadnih voda pa lahko dosežemo v bioloških čistilnih napravah. To čiščenje pa se tudi pri nas vedno bolj uveljavlja zaradi ekonomskega vidika zato, ker so potrebne le bakterije in dovolj velika količina kisika v odpadni vodi, ki jo čistimo in ne različna kemijska sredstva, ki so za

marsikatero tovarno predraga.

Ena izmed bioloških čistilnih naprav je bila razstavljena tudi na tem sejmu. Razstavila jo je firma Georg Hamburger iz Dunaja. Za to biološko čistilno napravo imenovano HANCO je značilno, da ima nizke obratovalne stroške in visok efekt čiščenja. Slaba stran je, da je izgradnja takšne naprave precej draga.

Z zanimanjem sem si ogledala tudi takoimenovan FLO-KLEAN filter. To je valjasta posoda, ki ima v notranjosti filtrirni vložek, ki odstrani iz vode trdne nečistoče različnih oblik in velikosti. FLO-KLEAN filter se uporablja v najrazličnejše namene kot je priprava hladilnih voda, čiščenje različnih olj, kondenzator itd.

Veliko pozornost so razstavljalci posvetili tudi čistilnim napravam, ki se uporabljajo za pripravo vode v medicinske namene.

Vodo, ki jo uporabljajo v te namene morajo dezinficirati, kar običajno dosežejo z močnimi oksidacijskimi sredstvi npr. ozonom. Naprava, ki

je bila razstavljena in se uporablja za doziranje ozona se imenuje BONOZON.

Zelo pa sem bila presenečena, ko sem ugotovila, da je na sejmu razstavljenih precej čistilnih naprav, ki so za individualno uporabo npr. za čiščenje odpadka in sanitarij iz enostanovanjskih hiš, blokov, hotelov, planinskih postojank itd.

Ko sem po ogledu sejma razmišljala o vseh razstavljenih napravah sem ugotovila, kako veliko pozornost posvečajo predvsem zahodnoevropske države zdravemu okolju, ki ga lahko dosežejo z preprečevanjem onesnaženosti rek in ozračja.

Dipl. ing. Jereb Bernarda

šport

Dvoboj s Tekstilindusom

V okviru tradicionalnega sodelovanja sindikatov Tekstilindusa in BPT je bilo v četrtek, 30. maja srečanje v petih športnih panogah in to v nogometu, kegljanju, namiznem tenisu, streljanju in šahu.

V prejšnjih letih je bil rezultat dvoboja vedno tesen, letos pa o tem ne bi mogli govoriti, saj so nas gostitelji gladko premagali v vseh disciplinah in zmagali z rezultatom 5:0.

Nogometaši so izgubili z rezultatom 2:1, namizni tenis je bil 5:0, šah 4:0, streljanje 698:745, kegljanje pa 806:739. Kot zanimivost naj povem še to, da so nogometaši Tekstilindusa slavili zmago nad našo ekipo prvič po 12 letih. Prehodni pokal bo tako ostal to leto v Kranju, naslednje leto pa upamo, da bo rezultat tradicionalnega dvoboja za nas ugoden in da bo prehodni pokal zopet v Trzinu, čeprav vemo, da to ne bo ravno lahko, a z malo športne sreče je tudi to mogoče.

Popravki

V zadnji številki Tekstilca so se v članku o novostih v medsebojnih razmerjih delavcev vrinile nekatere tiskovne napake in sicer:

porodniški dopust traja najmanj 105 dni (ne: 104 dni!) eden od ukrepov, ki se izreka za težje kršitve delovnih dolžnosti je »pogojna izključitev« (ne: pogojna izključitev!)

pogodba o delu se lahko sklene za nedoločen čas tudi za opravljanje nalog pedagoškega oz. andragoškega značaja (ne: podaljšanega oz. andragoškega značaja!)

samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu bo mo šele sprejeli (v članku je pomotoma navedeno, da smo ga že sprejeli!)

Bralcem se za neljube napake opravičujemo ter jih prosimo za razumevanje.

Uredništvo

Naj bomo v službi ali gospodinje, z otroki ali brez njih, same ali z veliko družino: počitnice so za vse enako mikavne. Česa vsega ne žrtvujemo, da bi bilo v počitnicah vse lepo in dobro.

Kaj torej storiti, da prineseš kot spomin na počitnice domov lepo rjavo kožo, ne da bi jo morali plačati z opeklinami ali še s čim hujšim? Kako se sploh na počitnicah pravilno negujete? Kaj predvsem morate vzeti s seboj, da boste na vse dobro pripravljene?

Sončenja se je treba učiti! Najvažnejše je tole: na začetku počitnic kožo počasi navajajte na sonce, če niste s tem začeli že doma.

Vaše prvo sončenje ne sme trajati dlje kot 5 minut, drugi dan 10 minut, tretji dan 15 minut. Tako se koža in telo počasi navadita ultravijoličnih žarkov, potem pa si lahko upate že več.

Zdravju in lepoti na ljubo si prepovejte enkrat za vselej, da bi ure in ure polegale na soncu! Če pa že morate biti na soncu, se gibajte!

Naj bo že na soncu ali v senci: kožo je treba posebno skrbno negovati! Predvsem je potrebno dobro zaščitno sredstvo proti soncu, toda to še ni nikaka nega kože. Ta sredstva so za to, da s snovmi, ki ščitijo pred svetlobo, varujejo kožo močnih ultravijoličnih žarkov, ki povzročajo opekline. Za nego potrebujemo najprej iste stvari kot doma: čistilno mleko ali kremo, vodo za obraz in primerno nočno kremo, kar pa je treba izbrati glede na vrsto kože.

Če imate mastno kožo vam svetujemo, da se kdaj pa kdaj izpostavite soncu brez kakih zaščitnih sredstev. Ko se nehate sončiti, morate brezpogojno odstraniti z obraza zaščitno sredstvo proti soncu. Odstranite ga s čistilnim mlekom ali kremo in si spet vtirite vlažno kremo za zaščito.

Posebno zaščito pred soncem pa potrebujejo oči in ustnice. Dobra sončna očala morajo biti v vsakem primeru med vašo prtljago. Za sončenje pa so boljši kosmiči vate, da ne dobite po obrazu belih lis od okvirja očal. Ustnice pa negujte s hidratantnim črtalom za ustnice in jih večkrat namažite z vlažno kremo.

Ne pozabite, da se morska sol ne sme posušiti na koži! To lahko povzroči temne madeže. Po kopanju v morski vodi se je treba oprhati s sladko vodo. Temne madeže lahko dobite tudi, če med sončenje uporabljate kolonjsko vodo ali parfum ali če se brišete s parfumiranimi osvežilnimi robčki.

Sicer pa naj se vaša koža odpočije od šminke in pudra, kajti oboje ovira porjavitev.

Posebno nego potrebujejo tudi vaši lasje od sonca, vetra in morske vode, saj so izsušeni in krhki. Kadar jih umivate jim privoščite oblogo za lase. Če hočete zvečer ven, si od vetra razmršene lase navlažite s specialnim razpršilcem, ne da bi jih umivali in jih navijate.

Se nekaj: vaši dnevni obroki hrane naj ne bodo preobilni in nikar ne jeste težkih jedi. Na počitnicah hočejo tudi želodec, črevesje, srce in krvni obtok malo dopusta. Kaj ko bi jedli več svežih stvari, solat, sadja, zelenjave, jogurta in skute in se izogibali težkih in mastnih mesnih jedi.

Tudi ledeno mrzle pijače ne prija vašemu telesu in niti malo tako ne odžejajo, kakor se splošno misli.

Varujmo se nezgod

V mesecu maju so se pripetile naslednje obratne nezgode:

Lovič Refika zaposlena v obratu tkalnice, si je pri čiščenju tkalskega stroja poškodovala prste desne roke. Vzrok: čiščenje strojev med obratovanjem je strogo prepovedano — nevaren način dela!

Stefe Pavel — zaposlen v mehanični delavnici kot strojni ključavničar, si je pri montaži tkalskega stroja na sekirični gredi zaradi vklopitve stroja poškodoval zapestje desne roke.

Vzrok: nevaren način dela v skupini!

Klemenc Lojzka, zaposlena v obratu tkalnice kot tkalka si je pri zategovanju valja poškodovala glavo.

Vzrok: naglica pri delu.

Vidmar Stane, zaposlen pri transportni grupi, si je poškodoval palec desne noge, kamor mu je padla traktorjeva priklopna ojnica.

Vzrok: naglica pri delu.

DITT v Dekorativni ...

(Nadaljevanje s 5. strani)

— znatno dražji kakor konvencionalne statve in — na tkanini delajo v glavnem rezane robove.

Smitove ozke statve imajo 220 obratov/min in široke statve 180 obratov/min.

Vse omenjene brezčolnične statve spadajo v skupino, ki vnašajo votek s pomočjo vnašalcev (igel), ki so togi ali upogljivi. Z vnašalci se votek lahko vnaša na naslednje tri glavne načine:

- sistem Ancet-Fayolle,
- sistem Gabler,
- sistem Dewas.

Vse brezčolnične statve, ki smo jih videli v tej tovarni, delujejo po sistemu Dewas,

ki vnašajo votek potom upogljivih vnašalcev. Statve sistema Dewas imajo na vsaki strani po en vnašalec polovične dolžine, ki se sinhrono gibljeta proti sredini statev skozi zev in ven. En vnašalec zgrabi votek na začetku in ga vleče do sredine. Tu votek preda drugemu vnašalcu, ki votek tudi prime na začetku in ga nese do drugega roba tkanine ter tako vloži v zev.

Ta sistem statev je med vsemi brezčolničnimi statvami najbolj razširjen in jih izdeluje zelo veliko število tovarn, ker je njihova velika prednost v univerzalnosti in prilagodljivosti.

Marjan Kogoj

V okviru obiska pevskega zbora Choral iz pobratenege mesta Ste Marie Aux Mines so člani med bivanjem v Trzinu obiskali tudi našo tovarno, si ogledali tehnološki postopek in se zadržali na kosilu ter na krajšem razgovoru. Upamo, da smo se razumeli in da so odnesli s seboj vsaj nekaj dobrih vtisov.

Prišli — odšli

V mesecu maju 1974 so prišli v podjetje naslednji novi sodelavci:

v predilnico: Dolenc Lilijana, Peharc Stanislava, Kovačević Josip, Čizmič Fadila, Tiganj Ifeta, Blažević Mirjana,

v tkalnico: Šabič Meho,
v oplemenitilnico: Kavedžič Marko,

v konfekcijo: Gros Danica, Lasnik Anica, Filipovič Marica

Izstopili pa so naslednji:

samovoljni izstop: Hrkalovič Đuro, Laibacher Mara, Ravnik Gabrijel,

v poizkusni dobi: Brkič Tadija,
v pokoj: Smolej Ana.

Naše mamice

Zastrupitve s hrano pri delavcih tovarne BPT Tržič

Keršič Marija je 13. maja rodila deklico, Meglič Dragica 17. 5., Sterle Franciška 18. 5., Počovalnik Anica 26. 5. deklice, Senica Franciška 29. 5. dečka, Zabkar Ana 1. 6. deklico, Dolžan Franciška 6. 6. in Meglič Danica 8. 6. dečke.

Vsem iskrene čestitke!

Izrebrani reševalci

Tokrat je pri žrebanju sodelovala članica odbora za informiranje tovarišica Marjeta Mrak in izžrebala naslednje dobitnike:

1. nagrado 50,00 din prejme Anica Zupančič — tkalnica
2. nagrado 40,00 din prejme Marta Jančič — KDS - skupne službe
3. nagrado 30,00 din prejme Franci Gaberc — predilnica
4. nagrado 20,00 din prejme Zupančič Marjan — tkalnica
5. nagrado 10,00 din prejme Šolar Jože — tkalnica

Vojaki nam pišejo

Tokrat se je oglašil Mujagič Hasan, ki služi vojaški rok v Bitoli. Pozdravlja vse člane kolektiva BPT posebno nekdanje najbližje sodelavce. Sporoča nam, da je prejel naše glasilo in da se zanj toplo zahvaljuje. Za vse, ki bi mu želeli pisati pa prilaga tudi naslov: Mujagič Hasan, V. P. 4519/5 97000 BITOLA.

Hvala ti za pismo in pozdrave. Upamo, da se imaš dobro in da ti dnevi v JLA hitro minevajo. Tekstilca ti bomo pošiljali tudi v bodoče, da boš lahko na tekočem kaj je novega v podjetju. Mislimo, da se boš še kaj oglašil ter napisal kaj več o življenju v Bitoli.

Uredništvo

MODA — pomlad poletje 74

V prejšnji številki ste lahko prebrali o modi za oblačila kot so obleke, hlače, kostimi, krila in bluže, danes pa vam posredujemo še nekaj drugih zanimivosti...

PLAŠČI: v liniji so obdržali več smeri.

Dobro znan cardigan je vedno enovrstno zapet in se dokaj tesno prilaga telesu.

Stil srajčnega kroja s sedelcem, manšetami in z mehko prevezanim pasom še velja, prav tako kot linija trench plašča.

Zelo široki in zvončasto krojeni plašči so izginili. Pri vseh modelih so rokavi spet ozki (večinoma všiti) v pasu je vedno pas (večinoma iz istega blaga in mehko prevezan, ovratniki so bolj široki kot pa ozki, gumbi ne igrajo nobene pomembne vloge, žepi so še vedno pogosto našiti.

PLETENINE: te še vedno igrajo pomembno vlogo. Bestseller vseh kolekcij so pletenine (tudi jopice), ki dajejo vtis ročnih pletenin ali celo kvačkastih modelov z luknjičastimi vzorci. Luknjičasti vzorec se pojavlja kot bordura (vloček), ali pa so na »mrežasti« osnovi zgoščene ploške, v katerih je motiv porabljen iz liberty obdobja.

MODNI DODATKI: Popol-

noma so izginili čevlji z debelimi podplati. Popoldanski in večerni čevlji ter sandali so obdržali visoko peto 8—9 centimetrov) zpet pa so se pojavili mokasini in udobni čevlji ne pretirano široke niti ošiljene linije z različno visoko peto.

TORBICE: imajo vodoravno obliko in precej možnosti, da se iz torbice, ki jo nosimo pod komolcem, spremeni v torbico, ki jo držimo za jermen.

Kopalke so obdržale svoje priljubljene dvodelne modele (predvsem bikini), pri čemer je nedrček pogosto spremenjen v raven trak ali pa je seksualno izrezan, tako da odkriva precej prsi. Pri enodelnih oblekah pa so modeli spredaj dokaj zaprti, medtem ko so hrbtini izrezi tako globoki, kolikor si to lahko privoščijo.

Moda, ki jo modni ustvarjalci napovedujejo za pomlad in poletje 1974 se s svojimi idejami naslanja na leto 1930 in 1950 pri čemer imajo trideseta leta pomembnejšo vlogo.

Naši gasilci so na republiškem tekmovanju v Velenju zasedli 8. mesto (moški) in 11. mesto (ženske). Več o tekmovanju bomo pisali v naslednji številki Tekstilca.

Zastrupitve s hrano in črevesne nalezljive bolezni so najpogostejše v letnih mesecih. Povzročajo jih bakterije iz rodu Salmonellae, redkeje druge. Povzročitelje bolezni ali zastrupitve izločajo bolniki, kliconosci in bolne živali z blatom in urinom. Širijo se s prenosom preko okuženih rok, živil, vode, predmetov, z muhami in glodalci.

Cas od okužbe (vnosa) do pojavov prvih znakov obolenja je različno dolg. Pri obolenju, ki je posledica zastrupitve z okuženo hrano je ta čas kratek, običajno le nekaj ur.

Najpogostejši bolezenski znaki so: bruhanje, driske, povišana telesna temperatura, bolečine v trebuhu in splošno slabo počutje.

S podobnimi bolezenskimi znaki je zbolelo od 31. maja do 2. junija 1974 približno 150 delavcev Tovarne BPT, Tržič.

Higiensko epidemiološka služba Zavoda za zdravstveno varstvo za Gorenjsko je na podlagi higiensko sanitarnih pregledov, laboratorijskih analiz in epidemioloških anket ugotovila naslednje:

— povzročitelj obolenja so bile salmonelle, katere smo izolirali iz blata 115 obolelih. Vsi anketirani so navajali kot verjetni vzrok obolenja malico 31. maja in 1. junija (fižolova salata s trdo kuhanim jajcem). Bakteriološke analize obroka nismo izvršili, ker smo bili obveščeni o obolenjih šele 3. junija.

— obratna menza dnevno pripravlja 650 malic in 120 kosil. Zaposleni v menzi so bili maja 1974 zdravniško pregledani. Iz zdravstvenih izkaznic za delavce v živilski stroki je razvidno, da so bili v času pregleda zdravi.

Pri rednem mesečnem higienskem pregledu menze 23. maja 1974 nismo ugotovili, da bi bila delovna mesta, orodje, pribor ali roke zaposlenih v kuhinji okuženi s povzročitelji nalezljivih črevesnih bolezni ali z zastrupiljavci hrane.

Pri izrednem pregledu, to je v času masovnega obolenja 3. junija 1974 smo odvzeli za bakteriološko analizo selektivne brise iz različnih de-

lovnih mest v kuhinji in vzorce hrane. Iz brisa noža za rezanje termalno obdelanega mesa smo izolirali enako vrsto salmonelle kot iz blata obolelih. Ostali brisi in vzorci hrane so bili negativni oziroma bakteriološko neoporečni.

Na skupnem sestanku zastopnikov tovarne, obratne ambulante in Zavoda za zdravstveno varstvo smo se poleg higiensko epidemioloških ukrepov dogovorili tudi naslednje:

Ker obratna menza funkcionalno ni povsem v skladu s sodobnimi higiensko sanitarnimi in tehnološkimi koncepti in ker je predvidena gradnja novih prostorov za namena družbene prehrane šele v letu 1979 je potrebno izvršiti v sedanjih menzi manjše rekonstrukcije tako, da ne bo križanja čistega in nečistega dela. Zaradi križanja čistih in nečistih opravil v kuhinji, to je od sprejema živil, priprave, obdelave in serviranja lahko pride do usodnih okužb živila s povzročitelji nalezljivih bolezni, ki lahko masovno ogrožajo zdravje potrošnikov. Ker pomivanje jedilnega pribora, posode in kuhalne posode še vedno predstavlja higienski problem (ni dveh ločenih pomivalnic) bo podjetje nabavilo pomivalni stroj sodobne izvedbe. Menzi primanjkuje hladnih prostorov, tudi to pomanjkljivost bo podjetje v danih možnostih odpravilo. Pri razporeditvi delovne sile v kuhinji se bodo v celoti upoštevala higienska načela, da ne bi prišlo do morebitnih okužb živil z bakteriološko oporečnimi rokami, predmeti in delovno obleko.

Ponovno opozarjamo vse delavce tovarne, da skrbje za svojo osebno higieno, predvsem higieno rok, ter da upoštevajo tudi ostala navodila o preprečevanju širjenja nalezljivih črevesnih bolezni.

HIGIENSKO EPIDEMILOŠKA SLUŽBA ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO ZA GORENJSKO KRANJ

Dr. Alma Vadjnal, l. r.
Dipl. vet.: Peter Belhar, l. r.
Kranj, 26/6-1974

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — ureja uredniški odbor: Lončar Janez, Seidel Vladimir, Fornazarič Stanko, Svab Anica, Eržen Vlasta, Cerar Franc, Markun Alenka, Rakovec Cirila, Herak Marjan, Šarabon Franci, Mrak Marjeta, Peternelj Stefka. — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 50-340 int. 90 — Tisk ČP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izvodih — Glasilo izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka.